

UCHWAŁA Nr 564 PREZYDIUM RZĄDU

z dnia 19 sierpnia 1954 r.

w sprawie nadania statutu Bibliotece Narodowej.

Na podstawie art. 41 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 1951 r. o szkolnictwie wyższym i o pracownikach nauki (Dz. U. z 1952 r. Nr 6, poz. 38) Prezydium Rządu uchwała, co następuje:

§ 1. Biblioteka Narodowej w Warszawie nadaje się statut, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały porucza się Ministrowi Kultury i Sztuki.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 19 sierpnia 1954 r.

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*

Załącznik do uchwały nr 564 Prezydium Rządu z dnia 19 sierpnia 1954 r. (poz. 980).

STATUT BIBLIOTEKI NARODOWEJ W WARSZAWIE

I. Postanowienia ogólne.

§ 1. Biblioteka Narodowa w Warszawie, zwana dalej w skróceniu „Biblioteką”, jest centralną biblioteką państwową oraz placówką naukową w rozumieniu ustawy z dnia 15 grudnia 1951 r. o szkolnictwie wyższym i o pracownikach nauki (Dz. U. z 1952 r. Nr 6, poz. 38).

§ 2. Siedzibą Biblioteki jest m. st. Warszawa.

§ 3. Biblioteka posiada osobowość prawną.

§ 4. Nadzór nad Biblioteką sprawuje Minister Kultury i Sztuki.

§ 5. Biblioteka ma prawo używania pieczęci okrągłej z godłem państwowym pośrodku i napisem zawierającym nazwę Biblioteki.

II. Zadania.

§ 6. 1. Do zadań Biblioteki należy gromadzenie, opracowywanie i udostępnianie zbiorów bibliotecznych, wykonywanie określonych centralnych prac bibliotecznych i bibliograficznych, prowadzenie fachowego poradnictwa w zakresie organizacji pracy bibliotek, metodyki czytelnictwa i upowszechniania przodujących doświadczeń w tej dziedzinie, prowadzenie badań naukowych dotyczących książki i bibliotek, kształcenie kadr naukowych bibliotekarzy i bibliografów.

2. W szczególności do zadań Biblioteki należy:

- 1) gromadzenie, opracowywanie i udostępnianie:
 - dokumentów i zabytków kultury polskiej w dziedzinie piśmiennictwa,
 - całokształtu produkcji wydawniczej na terenie Państwa Polskiego oraz wydawnictw polskich lub Polski dotyczących, wydanych za granicą,
 - piśmiennictwa obcego w zakresie niezbędnym dla rozwoju nauki polskiej we wszystkich podstawowych dziedzinach wiedzy;
- 2) prowadzenie urzędowej rejestracji polskiej produkcji wydawniczej;
- 3) inicjowanie, prowadzenie i publikowanie prac naukowo-badawczych z zakresu bibliotekoznawstwa i bibliografii oraz innych prac pomocniczych nauki;
- 4) inicjowanie, organizowanie i wykonywanie prac międzybibliotecznych, służących centralnej ewidencji, wymianie i udostępnianiu zbiorów bibliotek polskich;
- 5) sprawowanie opieki nad niektórymi rodzajami zbiorów w całym kraju (np. rękopisy, stare druki); zadania i zakres tej opieki ustala Minister Kultury i Sztuki w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami;
- 6) prowadzenie prac w dziedzinie konserwacji zbiorów bibliotecznych;
- 7) organizowanie konferencji i narad roboczych, wykładów, odczytów, wystaw oraz innych akcji służących potrzebom nauki i rozwojowi kultury;
- 8) współpraca z odpowiednimi instytucjami za granicą w celu wzajemnej wymiany doświadczeń, a zwłaszcza w celu przyswajania doświadczeń praktycznych i osiągnięć teoretycznych ZSRR oraz krajów demokracji ludowej w dziedzinie bibliotekoznawstwa, bibliografii i prac pomocniczych nauki;
- 9) wymiana wydawnictw z instytucjami zagranicznymi oraz wykonywanie umów o współpracy kulturalnej z zagranicą w zakresie zleconym Bibliotece przez władze zwierzchnie;
- 10) współpraca z ogólnokrajową siecią bibliotek w zakresie zadań Biblioteki, w szczególności pomoc bibliograficzna i metodyczna dla bibliotek powszechnych, szkolnych i fachowych;
- 11) redagowanie, opracowywanie i wydawanie publikacji periodycznych i nieperiodycznych z zakresu działalności Biblioteki;
- 12) udzielanie opinii, konsultacji i innej pomocy z zakresów objętych działalnością Biblioteki;
- 13) kształcenie i doskonalenie kadr naukowych bibliotekarzy i bibliografów w zakresie bibliotekoznawstwa, bibliografii i nauki o książce oraz współpraca z instytucjami, ustalającymi programy nauczania z tego zakresu w szkolnictwie średnim i wyższym;
- 14) prowadzenie innych prac zleconych przez Ministra Kultury i Sztuki z zakresu działalności Biblioteki.

§ 7. Biblioteka może zlecać osobom spoza Biblio-

teki, a także innym instytucjom, prowadzenie prac wchodzących w zakres działania Biblioteki.

§ 8. Biblioteka dostępna jest dla każdego pragnącego z niej korzystać dla celów naukowych lub kształcenia się. Biblioteka udostępnia swoje zbiory innym bibliotekom i instytucjom w kraju i za granicą. Warunki korzystania z Biblioteki określa osobny regulamin, zatwierdzony przez Ministra Kultury i Sztuki.

III. Organy Biblioteki.

§ 9. Na czele Biblioteki stoi dyrektor, który kieruje działalnością Biblioteki i jest za nią odpowiedzialny.

§ 10. Dyrektor zarządza Biblioteką przy pomocy trzech zastępców dyrektora.

§ 11. Dyrektora Biblioteki powołuje i odwołuje Minister Kultury i Sztuki. Zastępców dyrektora powołuje i odwołuje Minister Kultury i Sztuki na wniosek dyrektora Biblioteki.

§ 12. Do zakresu działania dyrektora należy w szczególności:

- 1) kierowanie całością prac naukowo-badawczych, ustugowych i organizacyjno-administracyjnych Biblioteki;
- 2) opracowywanie planów pracy i preliminarzy budżetowych oraz przedstawianie ich do zatwierdzenia Ministrowi Kultury i Sztuki;
- 3) przedstawianie Radzie Naukowej spraw wymagających jej opinii i wykonywanie uchwał Rady;
- 4) przedstawianie Ministrowi Kultury i Sztuki sprawozdań z działalności Biblioteki;
- 5) reprezentowanie Biblioteki na zewnątrz.

§ 13. Zastępcy dyrektora mają przydzielony sobie zakres prac, za który odpowiadają przed dyrektorem Biblioteki.

§ 14. W Bibliotece czynna jest Rada Naukowa.

§ 15. Rada Naukowa Biblioteki składa się z przewodniczącego oraz członków, powołanych na okres 3 lat spośród pracowników naukowych Biblioteki oraz spośród przedstawicieli nauki i wybitnych bibliotekarzy. W skład Rady Naukowej wchodzi dyrektor i zastępcy dyrektora. Liczba członków Rady Naukowej łącznie z przewodniczącym nie może przekroczyć 25 osób.

§ 16. Przewodniczącego Rady Naukowej, jego zastępców, członków oraz sekretarza powołuje i odwołuje Minister Kultury i Sztuki.

§ 17. Do zadań Rady Naukowej należy:

- 1) opiniowanie planu prac naukowo-badawczych Biblioteki;
- 2) stawianie wniosków w sprawie podejmowania prac naukowo-badawczych Biblioteki;
- 3) opiniowanie projektów zmian struktury organizacyjnej Biblioteki;
- 4) opracowywanie projektu regulaminu Rady Naukowej, który podlega zatwierdzeniu przez Ministra Kultury i Sztuki;
- 5) czuwanie nad przebiegiem kształcenia i doskonalenia kadr naukowych w Bibliotece;
- 6) opiniowanie wniosków w sprawie nadawania stopni naukowych samodzielnym pracownikom nauki Biblioteki;
- 7) opiniowanie preliminarzy dochodów i wydatków Biblioteki;
- 8) opiniowanie sprawozdań z pracy Biblioteki;

9) rozpatrywanie innych spraw na zlecenie Ministra Kultury i Sztuki.

§ 18. 1. Posiedzenia Rady Naukowej zwołuje przewodniczący Rady przynajmniej raz na 4 miesiące.

2. Niezależnie od tego obowiązku przewodniczący obowiązany jest zwołać posiedzenie Rady:

- 1) na żądanie Ministra Kultury i Sztuki;
- 2) na żądanie dyrektora Biblioteki;
- 3) na żądanie co najmniej $\frac{1}{4}$ liczby członków Rady.

§ 19. 1. Do ważności uchwał Rady Naukowej konieczna jest obecność przewodniczącego lub zastępcy i co najmniej połowy ogólnej liczby członków. Uchwały zapadają zwykłą większością głosów. W razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego.

2. Szczegółowy tryb prac Rady Naukowej określi regulamin zatwierdzony przez Ministra Kultury i Sztuki.

3. Przewodniczący i członkowie Rady otrzymują za udział w posiedzeniach wynagrodzenie w wysokości określonej przez Ministra Kultury i Sztuki w porozumieniu z Ministrem Finansów.

IV. Organizacja wewnętrzna.

§ 20. W skład Biblioteki wchodzi następujące komórki organizacyjne:

I. Książnica z następującymi zakładami i działami:

- 1) Zakład Uzupelniania Zbiorów,
- 2) „ Druków Nowszych,
- 3) „ Czasopism,
- 4) „ Starych Druków i Ośrodek Opieki nad Dawną Książką,
- 5) „ Rękopisów,
- 6) „ Grafiki,
- 7) „ Muzyczny,
- 8) „ Kartografii,
- 9) „ Katalogów Rzeczowych,
- 10) „ Katalogów Centralnych (międzybibliotecznych),
- 11) „ Informacji Naukowej,
- 12) Dział Czyteln,
- 13) „ Wypożyczania Krajowego i Zagranicznego,
- 14) „ Magazynów Bibliotecznych,
- 15) „ Zbiorów Zabezpieczonych i Druków Zbędnych,
- 16) „ Wydawnictw;

II. Instytut Bibliograficzny z następującymi zakładami:

- 1) Zakład Teorii i Organizacji Bibliografii,
- 2) „ Bibliografii Bieżącej Ogólnej,
- 3) „ Bibliografii Bieżącej Specjalnej,
- 4) „ Bibliografii Retrospektywnej,
- 5) „ Bibliografii Zalecającej;

III. Instytut Książki i Czytelnictwa z następującymi zakładami:

- 1) Zakład Bibliotekoznawstwa,
- 2) „ Metodyczno-Instrukcyjny,

3) Zakład Organizacji i Propagandy Czytelnictwa,

4) „ Szkolenia Kadr Bibliotekarskich;

IV. Biuro Międzynarodowej Wymiany Wydawnictw;

V. Stacja Mikrofilmowa;

VI. Samodzielna Pracownia Konserwacji Książki;

VII. Dział Administracyjno-Budżetowy.

§ 21. Szczegółową organizację wewnętrzną biblioteki ustali Minister Kultury i Sztuki w porozumieniu z Państwową Komisją Planowania Gospodarczego i Państwową Komisją Etatów po zasięgnięciu opinii Rady Naukowej.

V. Gospodarka finansowa.

§ 22. 1. Biblioteka jest jednostką budżetu Państwa.

2. Ogół dochodów i wydatków Biblioteki objęty jest budżetem Państwa (budżet centralny) w części dotyczącej Ministerstwa Kultury i Sztuki.

§ 23. Środki inwestycyjne Biblioteki objęte są państwowym planem inwestycyjnym w części dotyczącej Ministerstwa Kultury i Sztuki jako inwestora centralnego.

§ 24. 1. Do składania w imieniu Biblioteki oświadczeń w zakresie jej praw i obowiązków majątkowych wymagane jest współdziałanie dwóch upoważnionych osób.

2. Osobami upoważnionymi są: dyrektor Biblioteki, zastępcy dyrektora i ustanowieni pełnomocnicy. Zastępcy dyrektora i pełnomocnicy działają w granicach swego umocowania.

3. Minister Kultury i Sztuki ustanawia i odwołuje pełnomocników oraz ustala granice umocowania zastępców dyrektora Biblioteki i pełnomocników, jak również może upoważnić dyrektora Biblioteki do samodzielnego składania oświadczeń w szczególnym zakresie.

§ 25. Wszelkie dokumenty obrotu pieniężnego, dokumenty obrotu materiałami i towarami, jak również dokumenty o charakterze rozliczeniowym i kredytowym, stanowiące podstawę do otrzymywania lub wydawania środków pieniężnych, materiałów albo towarów, podpisują łącznie dyrektor Biblioteki lub osoba przez niego do tego upoważniona i starszy księgowy lub osoba przez niego do tego upoważniona.

§ 26. Do dokonywania czynności określonego rodzaju lub czynności szczególnych mogą być ustanowieni pełnomocnicy, którzy działają łącznie lub oddzielnie w granicach ich umocowania. Udzielenie pełnomocnictwa następuje w sposób przewidziany dla składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych biblioteki.

§ 27. Biblioteka może za swoje świadczenia pobierać opłaty w wysokości i według zasad ustalonych przez Ministra Kultury i Sztuki w porozumieniu z Ministrem Finansów.